

Şubat 2017 • Sayı: 122 • 4 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Kaya Kartalıyla Tanışın

Derginizle birlikte...

Rengârenk
Çıkartmalar

Yuvadan Kuş
Uçurma Oyunu

Kaya Kartalı ve
Kukumav Posterleri

Yırtıcı Kuşlar
Eşleme Kartları

3+ yaş

Bu sayımızı yırtıcı kuşlara ayırdık. Kapağımızda da çok etkileyici olduğunu düşündüğümüz kaya kartalına yer verdik. Çünkü kaya kartalları en büyük ve en güçlü yırtıcı kuşlardan biri. Üstelik ülkemizdeki tüm dağlık bölgelerde yaşayan bir kuş. Onu ve başka yırtıcı kuşları tanıyabilmeniz için pek çok yazı ve etkinlik hazırladık. Yırtıcı kuş denince pek akla gelmeseler de baykuşlar da yırtıcı kuşlar arasında yer aldığından, onlarla ilgili bir yazı da hazırladık. Ayrıca ek olarak verdiğimiz ve severek oynayacağınızı düşündüğümüz oyunda da yavru baykuşlar var. Bu sayımız için yırtıcı kuşların tedavileriyle ilgilendiklerini bildiğimiz İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ni ziyaret ettik. Burada yırtıcı kuşların ve başka yaban hayvanlarının tedavisi için uğraşan öğrencilerle görüştük. Onlardan aldığımız bilgilerle ve orada çekilen fotoğraflarla bir yazı hazırladık.

Tüm bunları yaparken doğa koruma danışmanı Bahtiyar Kurt'tan çok yardım aldık. Kendisine teşekkür ediyor, sizlere de yırtıcı kuşları gözlemleyebileceğiniz bir ay diliyoruz.

Meltem Yenil Coşkun

"Benim manevi mirasım ilim ve aklıdır" Mustafa Kemal Atatürk

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Ahmet Arif Ergin

Genel Yayın Yönetmeni Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Duran Akca
duran.akca@tubitak.gov.tr

Yayın Yönetmeni

Meltem Yenil Coşkun
meltem.coskun@tubitak.gov.tr

Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Erol Arcaklıoğlu
Doç. Dr. Ömer Faruk Akça
Doç. Dr. Müdriye Yıldız Bıçakçı
Yrd. Doç. Dr. Naz Börekçi
Yrd. Doç. Dr. Latife Çimen
Prof. Dr. Ş. Şebnem Ellialtıoğlu
Prof. Dr. Şemsettin Türköz

Editör

Aslı Zülal
asli.zulal@tubitak.gov.tr

Redaksiyon

Özlem Özbal
ozlem.ozbal@tubitak.gov.tr

Araştırma ve Yazı Grubu

F. Kübra Gökdemir
kubra.gokdemir@tubitak.gov.tr
Bilge Nur Karagöz
bilge.karagoz@tubitak.gov.tr

Grafik Tasarım

Fulya Koçak
fulya.kocak@tubitak.gov.tr

Çizer

Pınar Büyükgüröl
pinar.buyukgural@tubitak.gov.tr

Video-Animasyon-Web

Selim Özden
selim.ozden@tubitak.gov.tr

İdari Hizmetler

Mehmet Akif Şençil
mehmet.sençil@tubitak.gov.tr

Mali Yönetmen

Kemal Tan
kemal.tan@tubitak.gov.tr

İletişim Bilgileri

Meraklı Minik Dergisi
Akay Caddesi No: 6
06420 Bakanlıklar / Ankara
Tel (312) 298 95 61 (Yazı İşleri)
Faks (312) 428 32 40 (Yazı İşleri)
İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr
e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

abone@tubitak.gov.tr
Tel (312) 222 83 99

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 4 TL

Baskı

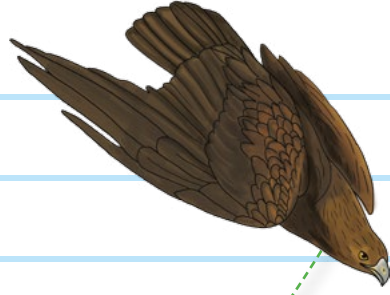
PROMAT Basım Yayın San. ve
Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi: 26.01.2017

Dağıtım

Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
http://www.tdp.com.tr

İçindekiler

2

Kaya Kartalıyla Tanışın

6

Kaya Kartallarını Bul

8

En geniş kanatlısı, En hızlı uçanı, En sessiz olanı,

En büyük yuva yapanı, Sen de tanı yırtıcı kuşları...

11

Yırtıcı Kuşlar Mini Kitabı

13

Hangileri Yırtıcı Kuş?

14

Atmacalar Yavrularını Nasıl Büyütüyor?

16

Yavru Atmaca Büyüyor

17

Baykuşlar

21

Haydi, Bu Puhunun Aynısını Bul!

22

Yırtıcı Kuşlar Güvende!

24

Şahin İyileşiyor

26

Çok Merak Ediyorum

28

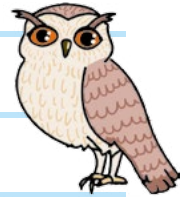
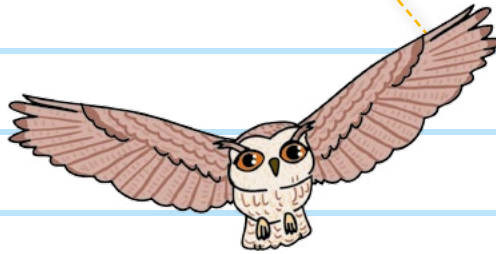
Haydi Mutfığa

30

Küçük Eller İşbaşında

32

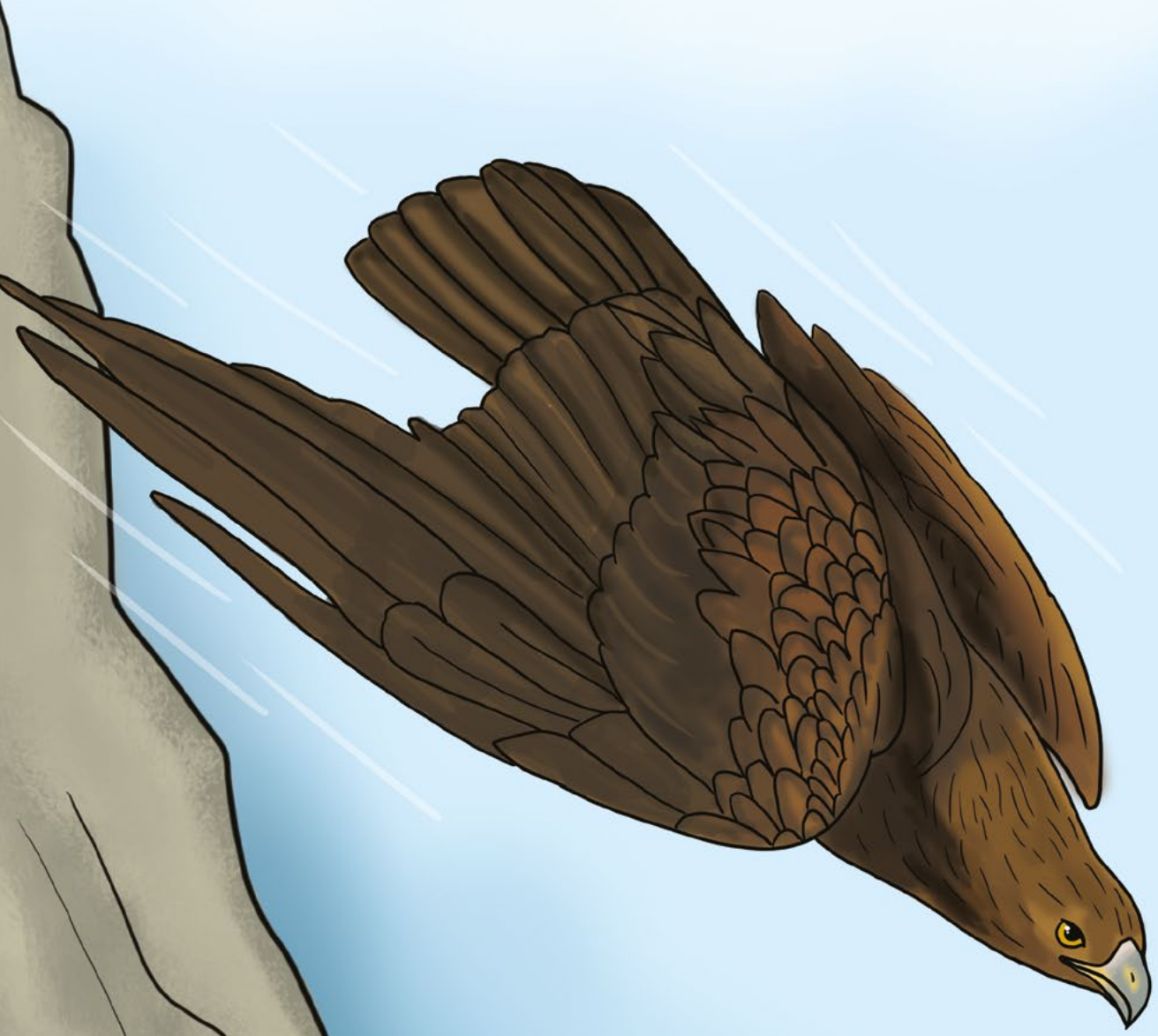
Kitap... Oyun... Öneri...

Kaya Kartalıyla Tanışın

İşte bir kaya kartalı. En iri ve en güçlü yırtıcı kuşlardan!

Kanatlarını gövdesine yaklaştırmış. Büyük bir hızla aşağıya doğru uçuyor. Çevrende görebileceğin en hızlı giden otomobillerden hatta yüksek hızlı trenlerden bile daha büyük bir hızla!..

Ama kaya kartalı her zaman böyle uçmaz. Böyle uçuşuna göre ya bir av peşinde ya da yaşadığı bölgeyi diğer kuşlardan korumaya çalışıyor olmalı.

Kaya kartallarının yaşadığı yerler bu resimdekine benzer. Çünkü kaya kartalları yüksek dağları sever. Özellikle de dik ve kayalık olanları. Yuvalarını da genellikle başka canlıların kolayca ulaşamayacağı kayalıklardaki oyuklara yaparlar.

Tıpkı bu resimdeki gibi!

Yuvaları çok büyük olur. O kadar ki, genişlikleri altı metre, yükseklikleriyse iki metre olabilir. Yani neredeyse evlerimizdeki odalar kadar! Burada yukarıdaki resimdeki yuvayı daha yakından görüyorsun. Yuvada tüyleri henüz beyaz olan yavru bir kaya kartalı da var.

Biliyor musun ülkemizdeki tüm dağlık alanlarda kaya kartalı görülebilir. Bir gün sen de ona benzeyen büyük bir kuşu uçarken görürsen kanatlarına ve kuyruğuna dikkatle bak. Böylece bu kuşun bir kaya kartalı olup olmadığını anlayabilirsin.

Kaya kartallarının kanatları gövdelerine doğru hafifçe daralır.

Kuşların kanat uçlarında "telek" adı verilen özel tüyler vardır. Telek sayısı bir kuşun türünü anlayabilmek için önemli bir özelliktir. Bir kaya kartalı havada süzülürken, kanatlarının ucundaki altışar telek rahatça sayılabilir.

Kaya kartallarının kuyrukları uzun ve geniştir. Tüm diğer kartalların kuyruklarından daha uzun!

Kaya kartalları uçarken kanat uçlarını yukarıya doğru hafifçe kıvrık tutarlar.

Kuşlardan bahsederken, kanatlarının uçları arasındaki uzaklık önemli bir ölçüdür. Kanat açıklığı denen bu uzaklık kaya kartallarında çok fazladır. 190-230 santimetre arası! Bir büyüğünle bir şerit metre kullanarak bir kaya kartalının kanat açıklığının ne kadar olduğuna sen de bakabilirsin.

Kaya Kartallarını Bul

Burada bir sürü yırtıcı kuş uçuşuyor. Aralarında üç tane de kaya kartalı var. Kaya kartalının nasıl bir kuş olduğunu artık biliyorsun. Koyu kahverengi tüylü, büyük ve uzun kuyruklu, kocaman kanatları olan bir kuş. Kanatlarının gövdesine yakın kısmı daha dar. Kanatlarının uçlarındaysa tam altı tane telek var. Öyleyse haydi işbaşına. Bütün kuşları incele ve sonra hangilerinin kaya kartalı olduğunu göster.

Onlara tıpkı burada olduğu gibi uçarlarken alttan bakıyorsan, kuyruk ve kanatlarında beyaz bölgeler görebilirsin. Bu beyazlıklar genç kaya kartallarında olur. Resimdeki kaya kartallarından biri de böyle genç bir birey. Haydi bu genç kaya kartalını bir kalemle şember işine al.

En geniş kanatlısı,
En hızlı uçanı,
En sessiz olanı,
En büyük yuva yapanı,
Sen de tanı yırtıcı kuşları...

İşte avını yakalamak
üzere olan bir
peçeli baykuş! Öyle
sessiz uçuyor ki!
Büyük olasılıkla
avı, baykuşun ona
yaklaştığını fark
etmeyecek bile.

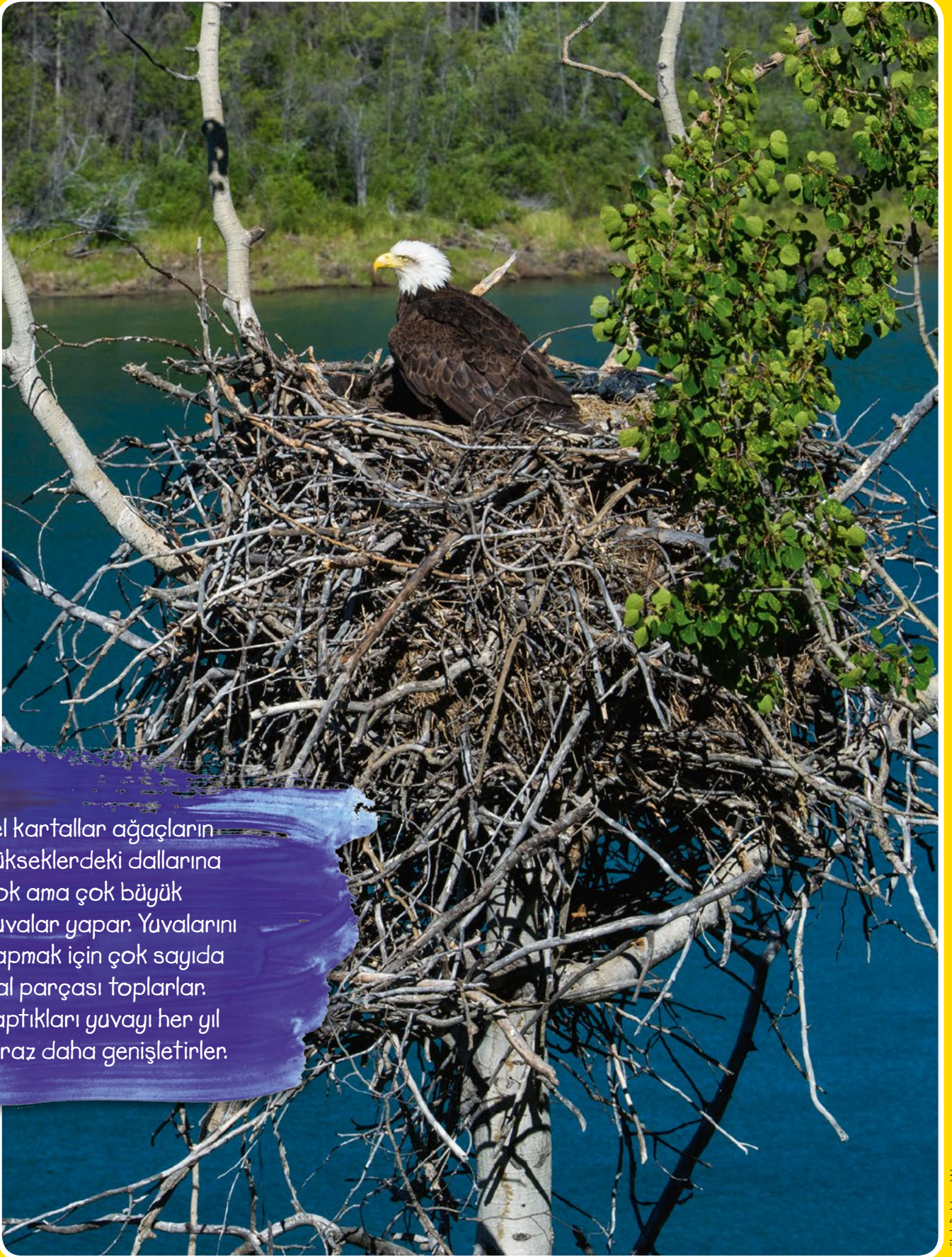
Kuşların çoğu uçarken kanat çırpma sesi çıkar. Ama baykuşlar uçarken neredeyse hiç ses çıkmaz. Bu nedenle baykuşlar en sessiz uçan kuşlar olarak bilinir.

Karşında dünyanın en hızlı uçan kuşu: Gökdoğan! Gökdoğanlar çok yüksekten uçarken bile avlarının yerini belirleyebilir. Çünkü gözleri çok iyi görür. Ama sonra asıl en iyi oldukları şeyi yaparlar! Avını kapmak için büyük bir hızla aşağı doğru uçmaya başlarlar.

Bu kuşun adı And kondoru. Bir akbaba türü. O, dünyanın en geniş kanat açıklığına sahip kuşlarından biri. And kondorlarının bir kanadının ucundan diğerinin ucuna kadar olan uzunluk üç metreden daha fazla!

Kel kartallar ağacların
yükseklerdeki dallarina
çok ama çok büyük
yuvalar yapan. Yuvalarını
yapmak için çok sayıda
dal parçası toplarlar.
Yaptıkları yuvayı her yıl
biraz daha genişletirler.

Bu sayfadan küçük bir kitap yapabilirsin. Sayfayı turuncu kesikli çizgilerden kes. Böylece üç ayrı parça elde edeceksin.

Bu parçaları siyah çizgilerden arkaya katla.

Parçaları, sayfa numaraları birbirini izleyecek biçimde iç içe koy ve ortasından zimbala. Kitabın hazır!

Yırtıcı Kuşlar Mini Kitabı

Bilge Nur Karagöz
Çizim: Bengi Genç

Yırtıcı kuşların birçoğu çok hızlı uçar. Özellikle de avlanırlarken... Gökdoğan tüm kuşların eeen hızlısıdır.

9

Yırtıcı kuşlardan bazıları gündüzleri avlanır, geceleri uyur. Bunlara gündüz yırtıcıları denir. İşte bir gündüz yırtıcısı olan kaya kartalı av peşinde...

2

Yırtıcı kuşların gagalarının ucu kıvrıktır. Güçlü ve kıvrık gagaları sayesinde avlarını kolayca parçalayabilirler. Kızıl akbabanın kıvrık ve kocaman gagası gibi!

7

Yırtıcı kuşlar çok iyi görür. Örneğin kukumavlar çok uzaktan bile avlarını fark edebilir.

4

Kızıl şahin, ulu doğan, kulaklı orman baykuğu ve balık kartalı... İşte yırtıcı kuşlardan birkaçı.

1

Bazı yırtıcı kuşlar havada avlanır. Bak, bu delice doğan uçan bir ebabili avlamaya çalışıyor.

10

Bazı yırtıcı kuşlar da geceleri avlanıp gündüzleri uyur. Bunlara gece yırtıcıları denir. Puhular da gece yırtıcısıdır.

3

Yırtıcı kuşlar çok iyi duyar. Özellikle peşeli baykuşlar bu konuda çok iyidir.

8

Yırtıcı kuşların güçlü pençeleri vardır. Bu sayede avlarını kolayca yakalayabilir ve taşıyabilirler.

5

Bak bir balık kartalı yakaladığı balığı pençeleriyle taşıyor.

6

Hangileri Yırtıcı Kuş?

Yırtıcı kuşların üst gagaları aşağıya doğru kıvrıktır.
Haydi sen de bu sayfada gördüğün kuşların
gagalarını incele. Sonra da hangilerinin yırtıcı kuş
olduğunu tahmin etmeye çalış!

Kılıçgaga

Küçük akbaba

Kaşıkçı

Sökdoğan

Şah kartal

Kızılgerdan

Leylek

Atmaca

Ortanca ağaçkakan

Bilge Nur Karagöz
Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy

Atmacalar Yavrularını Nasıl Büyütüyor?

Atmacalar genellikle ormanlarda yaşayan yırtıcı kuşlardır. Yuvalarını da ağaçlara yaparlar. Yuvaları çoğunlukla erkek atmacalar yapar. Daha sonra dişi atmacalar bu yuvaya yumurtalarını bırakır.

Dişi atmaca yaklaşık bir ay kuluçkaya yatar. Yani yumurtalarını güvende ve sıcak tutmak için onların üzerine oturur. Bu sırada erkek atmaca da dişiye yiyecek getirir.

Bu süre sonunda yumurtalardan küçük atmaca yavruları çıkar.

Erkek atmaca yavrular için küçük kuşlar avlar. Avladığı kuşları yuvaya getirir. Dişi atmaca da yavruları bunlarla besler.

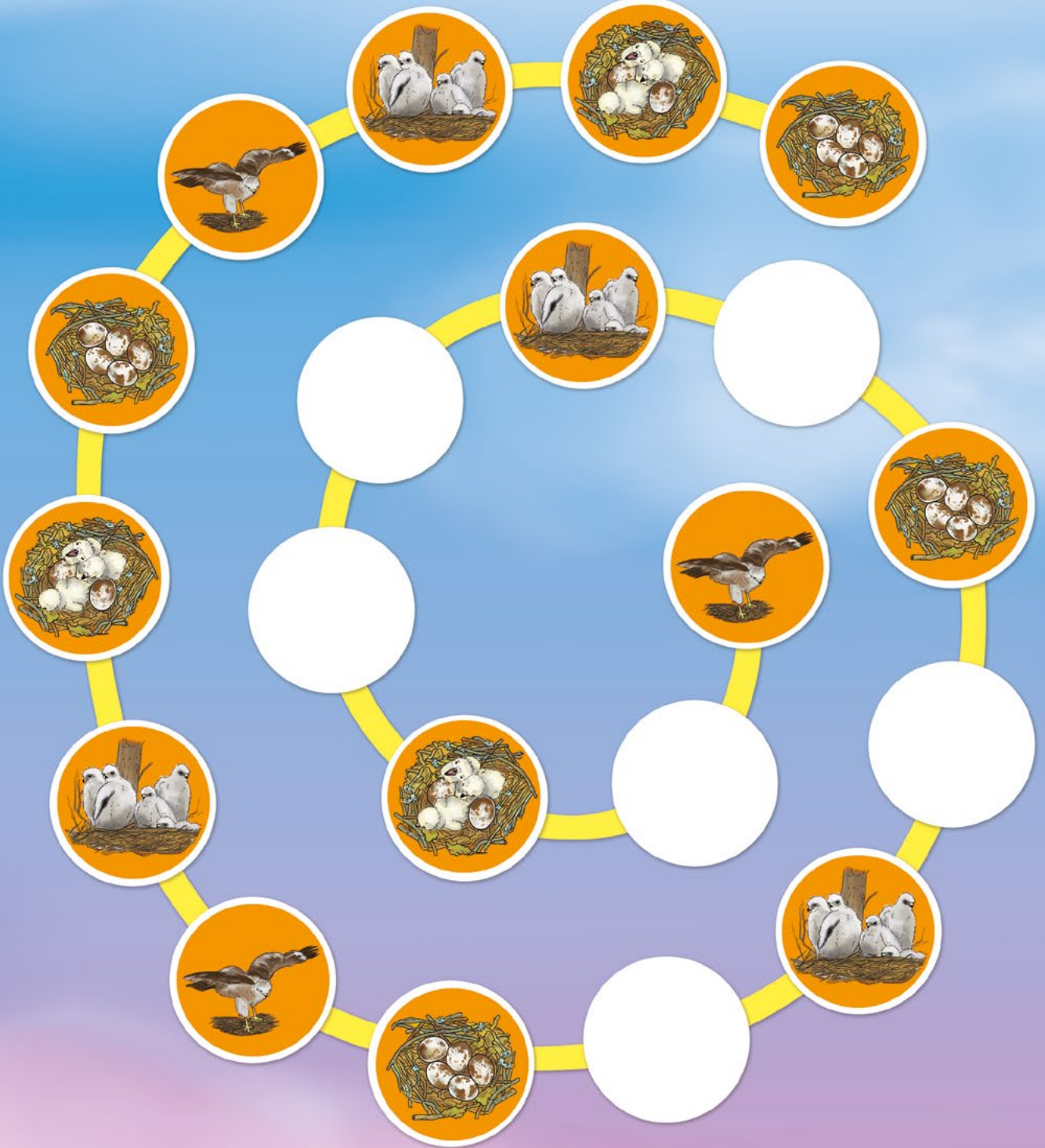

Yumurtadan çıktıktan iki ay kadar sonra atmaca yavrularının yeni tüyleri çıkar ve yavrular uçmaya hazır hale gelir.

Yavru Atmaca Büyüyor

Bu sayfada atmaca yavrularının nasıl büyüdüğünü gösteren dört ayrı resim var. Bu resimler belirli bir sıraya göre dizilerek tekrar tekrar kullanılmış. Ama arada bazı yerler boş bırakılmış. Haydi, boş yerlere hangi resimlerin gelmesi gerektiğini bul. Sonra da bu resimleri dergimizin ekinde verdiğimiz çıkartmalar arasından al ve yerlerine yapıştır.

Baykuşlar

Dünyada pek çok baykuş türü yaşar. Ama bütün baykuşların ortak bazı özellikleri vardır. Örneğin hepsi birer yırtıcı kuştur. Bu nedenle kuvvetli pençeleri ve gagaları vardır. Hepsinin gözleri kocamandır. Hepsinin başları büyüktür ve başlarını arkaya doğru rahatça çevirebilirler. Hepsinin vücudu yumuşak, ince tüylerle kaplıdır. Ve hepsi de çok sessiz uçar. İşte karşınızda farklı baykuşlar...

Peşeli baykuşun gözleri diğer baykuşlara göre daha küçük ve koyu renkli.

Peşeli baykuşların yüzlerinin şekli genellikle kalbe benzetilir. Sence de benziyor mu?

Kukumav küçük bir baykuş türü. Parlak sarı gözleri, gözlerinin hemen üzerinde de kaş gibi duran beyaz tüyleri var.

Diyadiniz / Alany

Bu bir kar baykuşu. Koyu renk tüylerinin de olması onun bir dişi ya da genç bir erkek olduğunu gösteriyor. Çünkü erişkin erkek kar baykuşlarının tüyleri tümüyle beyaz oluyor. Kar baykuşlarının bu yazıdaki tüm diğer baykuşlardan bir farkı var. O, ülkemizde yaşamayan bir baykuş türü. Yalnızca Kuzey Kutup Bölgesi'ne yakın yerlerde yaşıyor.

Diyadiniz / Alany

Alaca baykuşun da kocaman siyah gözleri var. Alaca baykuşlar hızlı kanat şırpmaları ve ağaçların arasından kolaylıkla geçmeleriyle tanınıyor.

Diyadiniz

Parlak sarı gözleri olan bu baykuş bir balık baykuşu. Balık baykuşları yakınlarında nehir ya da göl olan ormanlık alanlarda yaşar. Çünkü bu baykuşlar adından da anlayacağın gibi soğunlukla balıklarla beslenir.

Diyadiniz / Alamy

A Great Horned Owl is perched on a snow-covered evergreen branch. The owl has large, bright orange eyes and prominent ear tufts. Its feathers are a mix of brown, tan, and white, with dark vertical streaks on its chest. The background is a soft-focus view of more evergreen branches with snow.

İşte bu da bir puhu.
En büyük baykuş türü!
Puhuların kocaman
turuncu gözleri olur.
Başlarının iki yanında da
kulağı andıran tüyler.

Haydi, Bu Puhunun Aynısını Bul!

Bu bir puhu. Aşağıda bu puhuya çok benzeyen dokuz puhu daha var. Ama yalnızca işlerinden biri bu puhunun tıpatıp aynısı. Haydi, onu bul ve bir kalemle işaretle.

Yırtıcı Kuşlar Güvende!

Yırtıcı kuşlar, günlük yaşamımızda serçeler, kediler, köpekler ya da güvercinler gibi çok yer almayan hayvanlar. Ama bazı insanların günlük yaşamlarında çok fazla yer tutuyorlar. Kimlerin mi? Örneğin veterinerlerin!

Bu iki sayfada gördüğün fotoğraflar İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nde çekildi. Burada veteriner olabilmek için okuyan öğrencilerin kurduğu bir kulüp var: Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma Kulübü. Kısa adıyla VAŞAK. Fotoğraflarda gördüğün kişiler de bu kulüpte gönüllü olarak çalışan öğrencilerden bazıları. Bu kulübe hasta ya da yaralı olarak bulunmuş hayvanlar getiriliyor. En çok getirilen hayvanlarsa yırtıcı kuşlar. Burada çalışan öğrenciler de öğretmenlerinin gözetiminde bu kuşların tedavilerini yapıyor.

Bu bir alaca baykuş. Yaklaşık bir aydır kulüpte tedavi görüyor.

Onlara gerekli ilaçları veriyor ve onları besliyorlar. İyileşen kuşlar doğaya geri bırakılıyor. Doğada tek başına yaşayamayacak durumda olanlarsa ya orada kalıyor ya da İzmir'de bulunan Doğal Yaşam Parkı gibi yerlere gönderiliyor.

Bu iki fotoğraftaki kuş yavru bir kukumav. Büyük olasılıkla yuvasından düşmüş ve onu bulanlar buraya getirmiş. Kukumav biraz daha büyüdüğünde doğaya bırakılacak.

Burada da bir kızıl şahin var. Kızıl şahin, kanatlarından biri yaralı olarak bulunup getirilmiş. Bir haftadır kulüpte tedavi görüyor. Yaklaşık bir ay sonra doğaya bırakılacak.

Meltem Yenal Coşkun - Çizim: Esra Oğunday Bakır

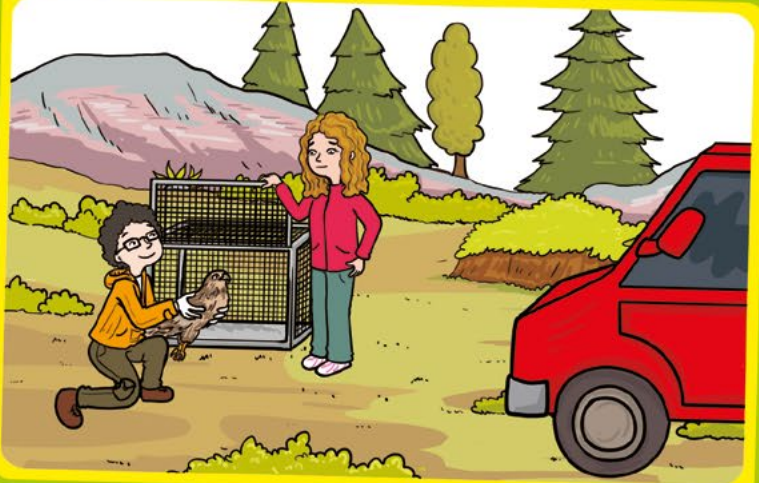
Yazımızın hazırlanmasındaki yardımları için İstanbul Üniversitesi Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma Kulübü üyesi Veteriner Fakültesi öğrencilerine çok teşekkür ederiz.

Şahin iyileşiyor

Bu sayfalarda yaralı halde bulunan bir şahinle ilgili bir öykü anlatılıyor. Ancak öykünün resimlerinden bazıları eksik. Eksik resimleri dergimizin ekindeki çıkartmalar arasından bulup yerlerine yapıştırır mısın?

1

İki yaban araştırmacısı uçamayan, yaralı bir şahin olduğunu duymuş ve onu almaya gelmiş. Şahini yanlarında getirdikleri bir kafese dikkatlice yerleştirmişler.

2

Araştırmacılar yaralı şahini yaban hayvanları rehabilitasyon merkezine getirmiş.

3

Veterinerler şahinin kanadının kırık olduğunu anlamış. İyileşmesi için şahinin kanadını sarmışlar.

4

Şahinin bir süre orada kalması gerekiyormuş. Araştırmacılar şahini özel bir sıvıyla beslemiş.

5

Bir süre sonra şahin tellerle çevrili çok büyük bir kafese koyulmuş. Şahin burada uşma denemeleri yapmaya başlamış.

6

Şahin tamamen iyileştiğinde araştırmacılar onu ormanda buldukları yere götürmüş. Artık şahin eskisi gibi uşabiliyormuş!

Çok Merak Ediyorum

Kartal, şahin, atmaca gibi yırtıcı kuşlar
soğukta kendilerini nasıl korurlar?

Ece Su Bilen, 6 yaş, Ankara

Sorularınızı bekliyoruz!

Halk dansları, modern dans, latin dansları, bale gibi farklı danslarla ilgili sorularınızı 15 Mart'a kadar bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Nisan 2017 sayımızda yanıtlayalım. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

"Çok Merak Ediyorum" Köşesi

Akay Caddesi No: 6 06420 Bakanlıklar / Ankara

e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr

www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Diğer pek çok kuş gibi yırtıcı kuşların vücutları da onları sıcak ve kuru tutacak tüylerle kaplıdır. Yırtıcı kuşlar bu tüyler sayesinde soğuktan büyük ölçüde korunur. Ancak soğuk havadan ve rüzgârlardan korunmak için başka şeyler de yaparlar. Örneğin bazı yırtıcı kuşlar sıcak havalarda açık alanlarda dururken soğuk havalarda ağaçlık bölgelerde durur. Çünkü ağaçlık bölgeler açık alanlara göre hem daha sıcak hem de daha az rüzgârlı olur. Bazı yırtıcı kuşlarsa soğuk havalarda olabildiğince az hareket eder. Ancak hava soğuduğunda yırtıcı kuşlar için asıl zor olan şey yiyecek bulmaktır. Çünkü avladıkları hayvanlar ya kış uykusuna yatmıştır ya da yuvalarında saklanıyordur. Bu nedenle bazı yırtıcı kuşlar yaşadıkları yerde hava soğuduğunda daha sıcak yerlere göç eder.

Haydi Mutfağa

Krepten Baykuşlar

Malzeme

- 1 bardak tam buğday unu
- 1 bardak süt
- 1 yumurta
- 6 badem
- 4 kuru üzüm
- 1 tatlı kaşığı sürülebilir peynir
- 1 muz
- 1 kivi

Bu sayfadaki
etkinlik
yetişkinlerle
birlikte
yapılmalıdır.

Büyük bir kâsenin içine yumurtayı kırın. Süt ve unu da ekleyerek pürüzsüz bir karışım elde edene kadar çırpın. Yapışmaz yüzeyli bir tavayı ocağa koyarak biraz ısıtın. Bir kepçe kadar karışımı tavaya dökün. Bir, iki dakika piştikten sonra çevirerek diğer tarafının da pişmesini sağlayın. Karışımın tamamını farklı büyüklüklerde krepler elde edecek şekilde pişirin. İki krebin yarısına fotoğraftaki gibi peynir sürün. Başka bir krebi keserek kanatları yapın. Muz dilimleri ve kuru üzümle gözler, bademlerden de gaga ve kaş yaparak baykuşları tamamlayın. Kalan muzdan bir ağaç dalı, kividenden de yapraklar yapın. Afiyet olsun!

Küçük Eller İşbaşında

Aralık 2016 sayımızda bir çift kuş kanadı tasarlamanızı istemiştik. İşte tasarımlarınızla birlikte çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi:

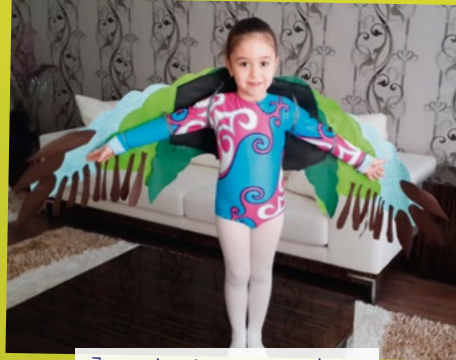
<http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Damla Dolu - 5,5 yaş - Mersin

Deniz Bakan - 5 yaş - Burdur

Zeynep Ayza Baş - 4,5 yaş - Adana

Emre Eren Doğan - 4 yaş - Gaziantep

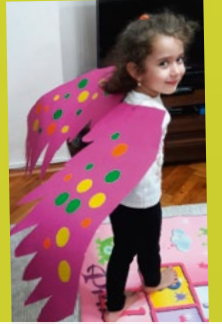
Zeynep Asya Pınarbaş - 6 yaş - Trabzon

Nil Eser - 6 yaş - Düzce

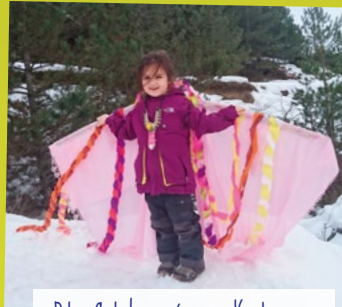
Ayvacık Kıcakkuşu Fernur Sözen Anaokulu
4 yaş - Sevimli Balıklar Sınıfı - Canakkale

Oylum İnal - 5 yaş - İzmir

Fatih Eren Fırat - 6 yaş - Afyonkarahisar

Bilge Çalışkan - 6 yaş - Kastamonu

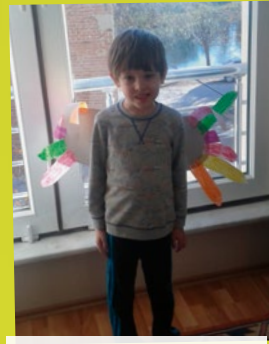
Hakan Elgün - Konya

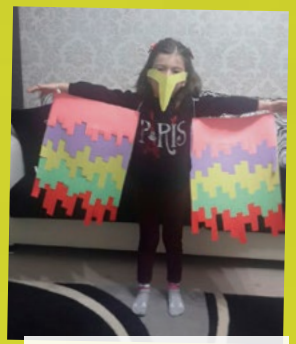
Kerem Hatunoğlu - 3,5 yaş - Roma

Damla Tekerek - 5 yaş - Van

Furkan Kececi - 5 yaş - Eskişehir

Ceren Ardıc - 4,5 yaş - Kayseri

Mert Kanal - 2,5 yaş - Amasya

Nehir Özyurt - 6 yaş - Aydın

Sedat Arslan - 6 yaş - Bursa

Zeynep Ela Balarısı - 5 yaş - İstanbul

Zalal Diken - 5 yaş - Antalya

Ayşe Demirel - 4,5 yaş - Tokat

Nilgün Çetinkaya - 3,5 yaş - Çankırı

Ada Su Kocak - Muğla

Nehir İdil Uludağ - 6,5 yaş - Kocaeli

Asmin Ari - 5 yaş - Diyarbakır

Yagız Mete Kaplan - Malatya

Esat Düzenli - 4 yaş - Ankara

Zeynep Ece Sarıncı - 6 yaş - Kırıkkale

Ceren Erdem - 3 yaş - Batman

Mert Köze - 5 yaş - Rize

Nisan 2017 sayımız için bir dans kostümü tasarlamanızı istiyoruz. Dans kostümünüzle birlikte çektiğiniz fotoğrafınızı adınızı, soyadınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 15 Mart'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Akay Caddesi No: 6
06420 Bakanlıklar / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/kucuk-eller

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Eşleme Kartlarıyla Farklı Bir Oyun

Bu sayımızda dergimizle birlikte ek olarak verdiğimiz yırtıcı kuşlar eşleme kartlarıyla çocuklarla oynayabileceğiniz yeni bir oyun öneriyoruz. Oyuna başlamadan önce bir kâğıt ve bir kalem hazırlanır. Kâğıda oyuncuların isimleri yazılır.

- Oyun en az üç kişiyle oynanır.
- Oyuncular bir çember oluşturacak şekilde oturur.
- Oyun için oyuncu sayısı kadar yırtıcı kuşlar eşleme kartı çifti gerekir. Önce bu kartlar hazırlanır. Örneğin üç oyuncuyla oynanıyorsa üç çift olmak üzere altı kart, dört oyuncuyla oynanıyorsa dört çift olmak üzere sekiz kart hazırlanmalıdır.
- Oyunun amacı aynı kuşa ait bir çift kartı elinde tutabilmektir.
- Kartlar karıştırılır ve her oyuncuya ikişer kart dağıtılır.
- Oyuncular kartlarına aynı anda bakar ve kartlarını diğer oyuncuların göremeyeceği şekilde tutar.
- Oyuncular ellerindeki kartların birbirinin çifti olup olmadığına bakar. Ellerindeki kart birbirinin çifti değilse her oyuncu kartlarından birini sağında duran oyuncuya iletir. Ancak kart iletme işinin aynı anda yapılması gerekir. Bunu sağlamak için oyuncular kartlarını kapatıp önlerine koyar ve 1, 2, 3 diye sayıp 3 dediklerinde sağa kaydırır. Böylece her oyuncu aynı anda solunda oturan oyuncudan da bir kart almış olur.

- Oyun, oyunculardan birinin elindeki kartlar birbirinin çifti olana kadar bu şekilde devam eder.
- Elindeki kartlar birbirinin çifti olan oyuncu elini hızlıca oyun alanının ortasına koyar ve “Kuş!” diye bağırır. Diğer oyuncular da ellerini bu oyuncunun elinin üzerine koymaya çalışır. Oyuncuların, ellerinin en üstte kalmaması için hızlı davranması gerekir. Her oyuncu elini ortaya koyduğunda oyunun bir turu tamamlanmış olur.
- “Kimin eli en üstte kaldıysa, oyunun başında hazırlanan kâğıttaki o oyuncunun isminin yazdığı yerin altına “K” harfi yazılır.”
- Kartlar yeniden karıştırılır, oyunculara dağıtılır ve yeni bir tura başlanır.
- Her yeni turda eli en üstte kalan oyuncunun adının yanına sırasıyla “K”, “U” ve “Ş” harfleri yazılır. Kâğıtta adının altında “KUŞ” yazısı oluşan oyuncu yuvasından uçmuş sayılır ve oyundan çıkar.
- Kartlar ilk dağıtıldığında da oyunculardan bir ya da birkaçına aynı kartın çifti gelebilir. Bu durumda bu oyuncu ya da oyuncular hiç beklemeden yine “Kuş” diye bağırarak ellerini ortaya koyar.

Kırmızı Kanatlı Baykuş

Bu sayımızda sizlere Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan Kırmızı Kanatlı Baykuş adlı kitabı tanıtıyoruz. Kitabın kahramanı kanatları henüz kırmızı olmayan bir kırmızı kanatlı baykuş yavrusu. Küçük kahramanımız henüz uçmayı da bilmiyor ve kendini çok yalnız hissediyor. Çünkü hiç arkadaşı yok! Ama bir gün bir fareyle karşılaşır. Fare de Fareye dertlerini anlatıyor. Fare de hem ona arkadaş oluyor hem de ona uçmayı öğretiyor! Nasıl mı? Elbette türlü türlü yollar deneyerek. Fare ve baykuşun arkadaşlığını ve kırmızı kanatlı baykuşun uçmayı nasıl öğrendiğini merak ediyorsanız Feridun Oral'ın resimleyip yazdığı bu kitabı okumanızı öneririz.

F. Kübra Gökdemir

Delicedoğan

Delicedoğan

Merkenez

Merkenez

Şah kartal

Şah kartal

Yırtıcı Kuşlar Eşleme Kartları

Bu sayımızda hazırladığımız kartlarda dokuz yırtıcı kuşun fotoğrafı var. Bu kartlarla bir eşleme oyunu oynayabilirsiniz. Oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Fotoğraflı yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartları ikiye ikiye açın. Birbirinin eşi olanları bulmaya çalışın. Açtığınız iki kart birbirinin eşiye bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz.

F. Kübra Gökdemir